

הלכות עדות פרק טו

א. כל עדות שתבוא לאדם הנניח ממנה אינו מעיד בה, שזה כמעיד לעצמו. לפיכך בני העיר שבא מערער לערער עליהם במרחץ, או ברחוב שלעיר אין אחד מבני העיר מעיד בדבר זה, ולא דין בו, אלא עד שיסלק עצמו ממנו בקנין, ואחר כך ידון או יעיד.

ב. בני העיר שנגנבה ספר תורה שלהן הואיל ולשמיעה הוא עשוי, שאי אפשר לאדם לסלק עצמו ממנו אין דנין בדיני אותה העיר, ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר. וכן כל פיוצא בזה.

ג. האומר תנו מנה לעניי עירי אין דנין בדיני אותה העיר, ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר. במה דברים אמורים, בשעיו העניים סמוכים עליהם, ופוסקין להם צדקה בכל שנה. אפלו אמרו שנים מאנשי העיר, אנו נתן דבר הקצוב עלינו ונעיד אין שומעין להם: שהנניח היא להם שיתעשרו עניים אלו, הואיל והן סמוכין על בני העיר. וכן כל פיוצא בזה.

ד. קרקע שבין שני שתפין, שבא מערער להוציאה מתחת יד השתף אינו מעיד לשתפו עליה, אלא אם כן סלק עצמו ממנה וקנה מידו שנתנה לשתפו, ושאם בא בעל חוב שלו וטרפה מיד השתף, משלם לו דמיה; ואחר כך מעיד לו עליה. וכן כל פיוצא בזה.

ה. העורר על השדה אם יש בה פרות, אין הערים מעיד עליה, שהרי רוצה הערים להעמידה ביד בעליה, כדי שיטל חלקו בפרות; ואם אין בה פרות, מעיד. אבל השוכר אם לקח השכירות בידו, ואמר כל מי שתתקנים שדה זו בידו יטל הרי זה מעיד. ואם כבר נתן השכירות לבעל השדה, אינו מעיד שאם תצא השדה למערער, חייב לתן לו שכר כל השנים שישיב בה. וכן כל פיוצא בזה.

ו. שמעון שלוח, והיה ראובן ערב, ובא יהודה לערער על שמעון הלוח, ולהוציא קרקע מתחת ידו אם יש לשמעון שדה אחרת כנגד החוב הרי ראובן הערב יש לו להעיד על אותה קרקע שהיא שלשמעון: שאין לו בזה הנניח שאם לקחה יהודה, הרי שדה אחרת שיפרע ממנה בעל חובו.

ז. וכן לוקח ראשון מעיד ללוקח שני שלקח אחרון, שזו השדה שלו והוא שיש למוכר שדה בת חורין, כנגד דמי שדה זו שללוקח הראשון: שאין ללוקח ראשון הנניח בעמידת זו השדה ביד לוקח שני שאפלו נטרף לוקח הראשון, על המוכר הוא חוזר, והרי יש לו שדה אחרת, שיגבה ממנה.